

Tisková zpráva

ze dne 27. listopadu 2008

Důchodová reforma

Na základě výsledků voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu v roce 2006 byla uzavřena „Koaliční dohoda“ mezi ODS, KDU - ČSL a SZ a přijato Programové prohlášení vlády, které obsahuje mj. i záměr provést důchodovou reformu ve třech etapách.

I. etapa důchodové reformy

Dne 17. 7. 2008 byl schválen Parlamentem zákon č. 306/2008 Sb., který obsahuje parametrické změny základního důchodového pojištění. Schválená opatření, která nabudou účinnosti v zásadě od 1. ledna 2010, se týkají výdajové strany základního důchodového pojištění a lze je členit na část týkající se doby pojištění a náhradní doby pojištění (tj. nepříspěvkové doby), část týkající se podmínek nároku na důchod, část týkající se výše důchodu, část týkající se podmínek nároku na výplatu důchodu a část týkající se nového vymezení invalidity.

Změny schválené v rámci I. etapy důchodové reformy přispějí podstatným způsobem ke zlepšení finanční udržitelnosti systému základního důchodového pojištění a významně oddálí okamžik, kdy výdaje na důchody v daném roce převýší příjmy z pojistného na důchodové pojištění. Tím byl vytvořen i prostor pro přípravu a realizaci případných dalších opatření.

II. etapa důchodové reformy

Záměrem je přijmout opatření jak ve veřejném základním důchodovém pojištění, tak v oblasti dobrovolných doplňkových (soukromých) důchodů, kde je gestorem Ministerstvo financí. Pokud jde o základní důchodové pojištění, stanoví Programové prohlášení vlády jako jeden z cílů vlády „vytvoření rezervního důchodového fondu a zřízení samostatné kapitoly státního rozpočtu pro financování důchodového pojištění“. Vzhledem k tomu, že v rámci plnění tohoto cíle došlo od přijetí Programového prohlášení vlády ke změně rozpočtových pravidel a ke zřízení „Zvláštního účtu rezervy pro důchodovou reformu“, bylo třeba posoudit, zda je potřebné vytvořit rezervu i vyčleněním příjmů a výdajů na důchodové pojištění do samostatné rozpočtové kapitoly státního rozpočtu. V souvislosti s touto situací připravilo Ministerstvo práce a sociálních věcí materiál „Vyčlenění příjmů a výdajů na důchodové pojištění do samostatné rozpočtové kapitoly státního rozpočtu“. Na základě závěrů tohoto materiálu lze konstatovat, že zřízením „Zvláštního účtu rezervy pro důchodovou reformu“ začátkem tohoto roku byl naplněn shora uvedený cíl vyplývající z Programového prohlášení vlády. Materiál, který byl projednán dne 19. listopadu 2008 Poradou ekonomických ministrů, bude zaslán vládě.

Pokud jde o oblast dobrovolných doplňkových (soukromých) důchodů, je Programovým prohlášením vlády stanoven cíl „oddělení majetku akcionářů a

klientů u systému dobrovolného důchodového připojištění, včetně možnosti poskytovat různě zaměřené penzijní plány včetně garantovaných“. To nelze realizovat transformací současných fondů, ale vytvořením nové struktury a uzavřením současných fondů pro nové účastníky. Ministerstvo financí připravilo podkladový materiál Teze pro přípravu návrhu nového zákona o penzijním připojištění, který vláda v říjnu 2008 schválila a dne 11. prosince 2008 bude projednán Radou hospodářské a sociální dohody. Záměrem je zavést vedle současného systému penzijního připojištění nový dobrovolný doplňkový systém. Návrh nového zákona o penzijním spoření bude vládě předložen do 15. 1. 2009 s tím, že jeho účinnost se předpokládá od 1. ledna 2010.

III. etapa důchodové reformy

Záměrem je řešit diversifikaci zdrojů pro příjmy ve stáří s možností přesměrovat malou část z povinných plateb pojistného na základní důchodové pojištění na základě dobrovolné volby pojištěnce do soukromého systému (zavedení možnosti opt – out).

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo „Podkladový materiál pro rozhodnutí o zavedení možnosti opt out ze základního důchodového pojištění“. Pojištěnci by měli možnost sami si dobrovolně zvolit, zda jejich důchod bude plynout pouze ze státního základního důchodového pojištění, tj. z I. pilíře důchodového systému nebo částečně i z nového spořicího pilíře, tj. z II. pilíře důchodového systému. Nevolili by tedy, zda budou či nebudou platit příspěvky na důchodové zajištění ve stáří, ale pouze jaké budou zdroje financování jejich budoucích důchodů. Pojistné do II. pilíře důchodového systému by bylo stanoveno jako část pojistného placeného na základní důchodové pojištění, tedy do I. pilíře, s tím, že celkové pojistné na důchodové pojištění by bylo pro účastníky II. pilíře zvýšeno o 2 p. b. na 30 % (dosud 28 %). Pojistné do II. pilíře u osob, které se dobrovolně rozhodnou do něj vstoupit, by tedy bylo stanoveno na úrovni 6 % vyměřovacího základu (princip 4 % z pojistného odváděného v současné době do I. pilíře + 2 % placené účastníkem do II. pilíře). Při splnění podmínek nároku na důchod by byl přiznán důchod z I. pilíře snížený z důvodu účasti ve II. pilíři a důchod vypočtený na základě stavu prostředků investovaných ve II. pilíři.

Materiál obsahující základní principy zavedení možnosti opt out byl projednán dne 19. listopadu 2008 Poradou ekonomických ministrů a zaslán k připomínkám Ministerstvu financí a České národní bance. Záměrem je zpracovat během prvního pololetí roku 2009 návrh zákona a v červnu 2009 ho předložit vládě.

Jiří Sezemský
vedoucí oddělení styků s veřejností